

ZÁPIS DO DENÍKU

Kontext materiálu:

Tento materiál byl vytvořen pro druhou třídu, kde se vzdělával žák s odlišným mateřským jazykem, který byl v dané škole od první třídy a předtím navštěvoval dva roky mateřskou školu. V rámci mateřské školy mu nebyla poskytována žádná jazyková podpora, paní učitelky s ním nárazově pracovaly individuálně dle svých možností. V první třídě se mu intenzivně věnovala třídní učitelka a to i formou doučování v rámci něhož nejčastěji docházelo k dovysvětlování probrané látky. Rodiče též chlapci zajistili doučování, které spočívalo především v domácí přípravě. Paní učitelka ve své výuce zavedla již v první třídě tzv. "deník". Jednalo se o malý sešit A6, do kterého si děti zapisovaly své myšlenky, zážitky, ale i odpovědi na otázky, které paní učitelka náhodně kladla v průběhu vyučování. Chlapec do deníku vždy opsal datum z tabule či od spolužáka v lavici, ale požadovanou odpověď, myšlenku či obrázku nikdy nedokázal zaznamenat tak, jak si paní učitelka představovala. Zápis do deníku zařazovala paní učitelka často na konci hodiny. Třídu si paní učitelka naučila tak, že kdo měl záznam v deníku hotový, odebral se na koberec do zadní části třídy a vyčkával na ostatní. Na koberci následně probíhala reflexe. V průběhu druhé třídy si paní učitelka začala dělat starosti s žákem s odlišným mateřským jazykem. Jeho deník byl plný dat, ale bez záznamů, několikrát se stalo, že žák seděl při zapisování v lavici a nechápavě se rozhlížel kolem. Paní učitelka a i žáci, kteří seděli kolem, se snažili vysvětlovat, co se má dělat, ukazovali příklady, vyhledávali slova ve slovníku, ale k porozumění žáka to nevedlo. Napadlo nás, že pro tuto situaci by bylo vhodné vytvořit klíčový vizuál pro zápis do deníku pro tohoto chlapce, ale i pro ostatní žáky, kteří ještě proces nemají dostatečně vžitý. Pomocí obrázků vznikl daný vizuál. Žák ho má k dispozici v laminovací folii vždy, když zápis do deníku paní učitelka zadá. Od chvíle, kdy mu paní učitelka vizuál ukázala a společně s ním a s ostatními dětmi postupně prošli jednotlivé kroky i se zápisem na tabuli, se danému chlapci daří zápis do deníku provádět. Má-li zapsat myšlenku, je pouze na úrovni obrázku či klíčových slov, ale jeho porozumění danému úkolu je již zřejmé, patrná je i jeho radost z odvedené a hlavně pochopené práce. Paní učitelka chlapci často nabízí základní jazykové prostředky pro vyjádření odpovědí, či klíčová slova slovní zásoby. Chlapec často vytváří texty ve stylu tzv. obrázkového čtení, kdy některá slova, která nedokáže napsat znázorní obrázkem. Jazykové

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Zpracovala: Klára Horáčková

prostředky a klíčová slova mu pak pomáhají i v reflektivním kruhu na koberci, kde se díky nim dokáže lépe slovně vyjádřit.

Cíl materiálu:

Cílem tohoto materiálu je naučit žáky s odlišným mateřským jazykem pracovat s deníkem, a to především vytvořit do něj záznam a případně s tímto záznamem dále slovně pracovat

Obsahový cíl:

- Žák se podle schématu postupných kroků naučí zapsat zápis do deníku
- Žák dokáže slovně popsat to, co do deníku zapsal či reagovat slovně na zadanou otázku

Jazykový cíl:

- Žák se naučí vyhledat datum
- Žák se naučí provést jednoduchý zápis do deníku
- Žák se naučí slovně vyjádřit danou myšlenku či odpověď na otázku

Jazykové prostředky:

- Konkrétní jazykové prostředky, které dopomohou žákovi k vyjádření obsahu (např. začátky vět, slovesa, jazykové vazby):

Co	Proč
<p>příklad:</p> <p>Škola v přírodě</p> <p>...byli jsme...</p> <p>...bydleli jsme v...</p> <p>...jeli jsme do...</p> <p>...počasí bylo...</p> <p>...na pokoji jsem byl s ...</p>	

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Zpracovala: Klára Horáčková

Slovní zásoba:

jet, škola v přírodě, Janov nad Nisou, penzion, pokoj, bydlet, výlet, Harrachov, sklárna, exkurze, pěkné počasí, slunečno, pršet

Materiál byl ověřen na žácích ze 2. třídy, přítomen byl sedmiletý chlapec z Vietnamu. Díky podpoře klíčovými vizuály zvládl postup záznamu do deníku poprvé plnohodnotně sám.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zpracovala: Klára Horáčková

Podrobnější popis průběhu hodiny:

1. Na začátku hodiny učitelka napíše na tabuli otázku. Např. *Jaké to bylo na škole v přírodě?*

Žáci mají za úkol si připravit deník, na novou stránku zapsat datum a poté odpovědět na položenou otázku.

2. Paní učitelka představí dětem klíčový vizuál **zápis do deníku** (viz příloha v PDF). Může viset jeden velký exemplář ve třídě, nebo mají do každé lavice jeden. Žáci si mohou vizuál vložit do svých portfolií, která používají během výuky. Učitelka společně se třídou projde společně jednotlivé kroky. Pak si je vyzkouší při ukázkovém zápisu do deníku.

Žák s OMJ díky tomuto vizuálu dokázal bezpečně zapsat zápis do deníku sám.

3. Žákovi s OMJ učitelka nabídne základní jazykové prostředky, jedná-li se o otázku a případně nabídne žákovi klíčová slova či základní slovní zásobu, tento úkol mohou vytvářet i žáci (např. pomocí myšlenkových map, které může mít daný žák s OMJ či celá třída k dispozici).

4. Na závěr žáci sedí na koberci a reflektují dané téma, žák s OMJ se ve svém projevu může opřít o jazykové prostředky.

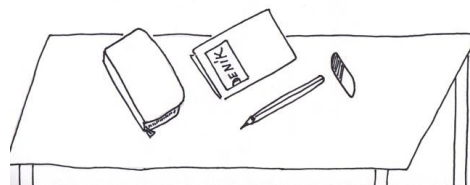
Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

připravím si **deník** na lavici

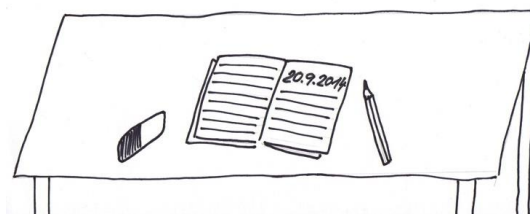
otevřu **deník**

najdu **čistou stránku**

napišu **datum**

přečtu si **otázku**

napišu **odpověď** na otázku

půjdu na **koberec**

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.